

Høringsuttalelse NOU 2011:21 "Når døden tjener livet" fra Fakultet for helsevitenskap, Høgskolen i Buskerud.

En nødvendig gjennomgang av dagens lovverk og praksis ang. transplantasjoner. Transplantasjoner har nå vært utført i Norge i mer 30 år og de erfaringer som er gjort bør innarbeides i lovverk og forskrifter.

Erfaringer og kunnskap man kan få ved gjennomføring av medisinske obduksjoner kvalitetssikres og viktigheten bekreftes. Dagens muligheter til diagnostisering kan gjøre medisinske obduksjoner unødvendig i mange tilfeller. Men det er viktig at det fortsatt gjennomføres medisinske obduksjoner som grunnlag for undervisning og forskning, samt for å kunne vurdere effekt av behandling gitt.

De ulike etiske problemstillingene i forbindelse med transplantasjon og obduksjon er godt ivaretatt. Det er lagt klare føringer for hvordan dødsårsak skal bekreftes og hvilke prinsipper som skal gjelde for fordeling av organer. Rapporten fastslår at handel med organer ikke skal foregå i Norge og at menneskehandel med tanke på å ta organer er forbudt.

Rapporten er en grundig gjennomgang som sikrer donors integritet, resipientens behov for oppfølging både fysisk og psykisk etter en transplantasjon. Hjernedød må være bekreftet før organdonasjon kan gjennomføres og det gis klare føringer for hvordan hjernedød skal diagnostiseres. Det tas hensyn til levende donorers behov for informasjon og oppfølging.

Utvalget har vurdert og lagt klare føringer for at fordeling av organer ikke skal kunne påvirkes av pårørende eller andre interesser og at kun medisinske grunner skal være bakgrunn for tildeling av organer. Donors anonymitet er et prinsipp som opprettholdes blant annet av hensyn til de etterlatte.

Pårørendes integritet og behov er også ivaretatt på en god måte. Utvalget har sett på alle sider ved pårørendes behov i forhold til transplantasjonsvirksomheten og sikrer informasjon og oppfølging før, under og etter gjennomføring.

Utvalget har lagt klare linjer for hvordan pårørende skal spørres både når det gjelder transplantasjon og obduksjon. Det tydeliggjøres at hensynet til pårørende skal i varetas først og fremst, særlig der pasientens ønske ikke er kjent.

Norges strenge lovgivning om transplantasjon opprettholdes og tydeliggjøres gjennom nye lovforslag. Rapporten har sett på praksis i Norden og Europa og de nye lovforslagene er tilpasset EUs lovverk om transplantasjoner og obduksjoner.

Rapport og lovforslag legger grunnlag for Norges transplantasjonsvirksomhet og gjennomføring av obduksjoner for framtida. De etiske sidene ved virksomheten er grundig vurdert og tatt hensyn til.

Arbeidsgruppen gratuleres med et godt gjennomført arbeid.

Med vennlig hilsen

Marit S. Hellesvik

Høgskolelektor

Fakultet for helsevitenskap

Høgskolen i Buskerud